

נא א מיי פיו מהלכות
יבום הלכה כה
טושע' אה"ע סימן קעג
סעי' ו:
נב ב מיי שם הלכה יב
טושע' אה"ע סס
סעיף ג:

תורה אור השלם
1. וְאִשָּׁה אֶל אַחֶיהָ לֹא
תִקַּח לְצַדִּיק לְגַלּוּת
עֲרוּתָהּ עֲלֵיהָ בְּחַיִּיהָ;
וְיִקְרָא יָחַד

רום' חד מקמאי

מחזיר גרושתו כולן
מותרות: פתני' ב"ש
מכשירין ובה' פוסלין
לכהונה נבטלה לפסול
לזה דכתוב ובת כהן כי
תהיה לאיש זה (וי' כ)
בתרומת הקדשים לא
תאכל כגון שבעלה לוי
אצלה פסלה לתרומה
ולכהונה מק"ו דגרושה
דמתרת בתרומה אסורה
לכהונה זו שאסורה
(בתרומה) אינו דין
שאסורה בכהונה והכי אי'
כפי' אלתנה לבתן גדולה
והתם אסוק' דוד אצלו
מעיקרא בעי' לאפקוי
מחזיר גרושתו דלאו זה
מתקרא ולא פסלה
לא לתרומה ולא לכהונה
דחא פסול כהונה מתרומה
קאמי' אבל בחייבי כריתות
אצ"ג דלאו זה מעיקרא
הוה פסלה לתרומה
ולכהונה מק"ו וה"ג
אמרינן בשלהי פרקי' נתי
נמי דעשו והא"ו יהושע
אין ממזר מחייבי כריתות
ומאי מפסלא. (ל' והלכה
כב"ה נתי דממוד לא הוי
פגום מיהא הוי דאתי כ"ו
מאלמנה ולא פריך מה
לאלמנה שכן היא עצמה
מתחללת כדפרקי' בהא
מחזיר גרושתו גבי מחזיר
כריתות ושמ"ו דבחיבי
כריתות היא עצמה
מתחללת ואע"ג דלאו זה
מעיקרא הוא:

ל' נראה דל"ל ומאי מפסלא
אפי' אם הלכה כב"ה.

ר"ב זביד אמר אין בנים בלא סימנים. אומר ר"י דלר"י לפרש
לדין עיבור זנים של קיימא מצי להיות זלא סימנים ומיהו
ומנין אתו מדפרקי' וניבדוק וכן אלא למ"ד אין חוששין מאי איכא
למימר ואס אין זנים כלל זלא סימנים ודאי נשרו וגם לשון חוששין
נמי משמע דליכא אלא חששא בעלמא
ולא שודאי נשרו ומשום דלא שכיח
עיבור זלא סימנים לא מיניו חמתו

ממאנת דחוששים לסימנים כדמסיק
ואזיל ולהכי קאמר נמי רבה בר ליואי
תוך הזמן הזה היא מתה ועוברת ממ'
אע"פ דפעמים מיה כיוון דלא שכיח
וצבריתא דרז צבי דנקט שמא תמות
בצביל מיעוש ואע"ג דרבה בר
ליואי לא מצי למינקט זלא בעביל
מיעושא וא"ת ומנין לו לגמרא דרז
וציד לא זעי למימר דאין זנים כלל
זלא סימנים כדמשמע במילתיה וי"ל
דאס אין זנים כלל זלא סימנים זא'
למימר א"כ במאי אמתא לפלוני אדרז
ספרא כיון דלדידה נמי אין זנים כלל
זלא סימנים כמו לרז ספרא אלא
ודאי אמתא למימר דאין בצנים סימן
גלות אלא השערות וכי ליכא שערות
לא מחזקינן לה ודאי גדולה ולהכי
פריך ולצדוק ומשי חוששין שמא נשרו
וחוששין לה בצפק גדולה לענין חיליה
וקדושין דאורייתא ולענין עונשין ומילי
טובא וצקונטרס פי' לסבר רז זביד
דמוך הזמן כלאחר הזמן דלא כהלכתא
נראה לרי"ג דבעלמא מורה רז זביד
דמוך הזמן כלפני הזמן ושאי הכא
דע"י זנים חשבינן לסימנים כאלו הם
לאחר זמן כדפרשית נמי לרז ספרא:
משום עזר לידה חיישינן. וא"ת
כיון דאין זנים זלא סימנים משעת
העיבור צדוק קמי לידה ואי ליכא
סימנים ליכא לידה שמא נשרו דלכתי
לא זא' זער לידה וי"ל דלאו דוקא
נקט זער לידה דה"ה נמי דמשום
זער עיבור חיישינן שמא נשרו ולא
נקט זער לידה אלא משום דלכשי ליה
וצדוק את החמות כדי למאן דהיינו
אחר לידה להכי נקט זער לידה וה"ה

דאי צדקה קמי לידה ולא אשכחן דליכא לידה דנשמו
זער עיבור ואי היה מפרש מילתיה דרז זביד לישן דלדו זנים
זלא סימנים קאמר הוי אתי שפיר הא דנקט זער לידה ולא היינו
צריכים לומר משום זער עיבור חיישינן אכל אי אפשר לומר כן
דא"כ לא הוי משני מידי לרבה בר ליואי: **מתה** בתו או נתגרשה.
הא דלא נקט מייאנה או שגמאלת אילונית משום דמתני' אמתא
לאשמעינן אפילו כנס ולבסוף גירש ומייאנה או שגמאלת אילונית
אין שום חדות דבטלו להו קידושי קמאי וכן לי כנס ולבסוף מייאנה
כמו מייאנה ולבסוף כנס א"י משום דקאי אחת מכל העריות האלו
ומייאנה או שגמאלת אילונית לא שייך צבל העריות:

ש"ש אהים שנים וכו'. לקמן בצר"ק ד' אחים (דף ג' ד"ה גירש)
אפרש לה אמאי נקט שלשה אחים: **נשואין** הראשונים
בפ"ז. הכא לא הוה שייך למינקט הראשונים דליכא הכא תרי
נשואין ומשום היא דצפרק צ"ש (לקמן קס'): נקט הכי דתנן המגרש
ההשה והחירה מותרת ליבס ור"א אוקר ומפרש התם טעמא
דר"א משום דמספקא ליה אי מיתה מפלת אי נישואים הראשונים
מפילים: **תמאן** השתא ותתייבם בוי'. ואפי' לרי"ג דלית ליה
מלמדאין את הקטנה שתמאן לקמן צ"ש צ"ש (דף קט). היינו להויליה
מבעלה א"י פריך דהיכא דמייאנה תתייבס לרבה ומתני' משמע
דאין לה תקנה אלא בחיליה: **צ"א** צרת ערוה שאני בוי'. ה"ג
בשעת נפילה נראית כצרת בתו וא"ת ומנא ליה דטעמא דרמי בר
יחזקאל משום דבשעת נפילה נראית ככלתו דלמנא טעמא דרמי בר
יחזקאל גופיה משום דרבי אושעיא דאינה ממאנת לזיקתו וי"ל דע"כ

טעמא דרמי בר יחזקאל משום דבשעת נפילה נראית ככלתו מדנקט אסורה לאציו מכלל דלעלמא שריא ואי טעמא משום דאינה ממאנת לזיקתו אסורה נמי לעלמא וא"ת א"כ תקשה בריתא דרמי בר יחזקאל לר' אושעיא ומיך ר"ר משה כהן דליכא למימר דמירי כשחלה והכי שריא לעלמא ולא משום דממאנת לזיקתו א"י כשמיאנה ציבס אחר שנתייבמה דליכא יזקה ומ"מ אסורה לאציו משום דבשעת נפילה נראית ככלתו: מאי

אין זנים זלא סימנים. והיוולדת צקטנות חזקה הוציאה סימנים
ומשהוציאה סימנים צמוך צ"ב לא תמאן דהיי סימנים גמורים נינהו
דל"ל לרז זביד מוך זמן כלאחר זמן לענין סימן ולא אמרינן שומא
נינהו: **הניחא למ"ד כו'**. פלוגמא צפ' יואל דופן (מה דף מו):

מנא הני מילי. דלרת זרתה פטורה:
נתגרשו לרוסיין מותרים. ואפי' כנס
אחיו את הנכרית ולבסוף גירש את
בת אחיו דהוה להו צרות זו לזו קודם
גירושין אפי' קשרינן ליה לייבומי
כדקתני ומתה בתו או נתגרשה הוציל
ובשעת נפילה לא הוה צרות זו לזו:
וכנסה המגרש ומת. ונפלה נכרית
לפני שלשי שנים אחות אשתו של

(ה) זו הראשונה דהיא להו צרת אחות
אשה משנתגרשה לרוסיין מותרות
הוציל ולא היתה אחות אשתו של זה
זרה לנכרית זו שקודם נישואים של זו
נתגרשה: **פגמא**. קשיין אהדדי:
האי סגא. דמתני' סבר מיתה הבעל
מפלת נשוי לייבוס הלכך אפי' כנס
ולבסוף גירש כיון דבשעת מיתה לאו
צרת הבת היא שריא: **וטגא**.

דבדיתא סבר נישואין הראשונים
שהאשה נשאת לבעלה מפיליס אחת
לייבוס הלכך משנעשית צרת ערוה
שעה אחת אסורה עולמית: **וז**.
דמתני' דהכא דכנס ולבסוף גירש
מותרת כדקתני ומתה בתו או נתגרשה
ואין צ"ל זו דג' אחים דגירש ולבסוף
כנס: **ושמאן**. הערוה השתא ותאמר
אי איפשי כדקדושין שקדשוני אמני ואחי
לבעלי המת ותעקור קידושין הראשונים
ותתייבס צרתה: **ממאנת למאמרו**.
הא דמתא לקמן צפ' צ"ש (י"ג) אורמיס
בבעל וציבס: **למאמרו**. הוא דממאנת

שאם עשה היבס מאמר ציבמה קטנה
ומייאנה זו מפיקע מילאון את המאמר
וחורה לזיקה לרבה וחוללת. ואע"ג
דגדולה שעשה זה מאמר ולא רצה
לכנס קי"ל צפ' ר"ג (לקמן דף נ:)
(ג) כריכה גט למאמרו וחיליה לזיקתו
הכא מילאון עקר למאמרו ולא בעיא
גיטא: ואין **ממאנת לזיקתו** לעקור

נשואים ראשונים והלחפקיע יזקת ייבוס וללאת זלא חיליה. ה"ג גבי ערוה
לא עקר יין והוא השתא לנשואין קמאי למישרי צרתה: צרת
ערוה אציו. רבנן גזרו דתמאן לייבומי צרתה דלא לזולוי צרת
ערוה דלמא אחי למישרי: **מייאנה**. כלתו בבעלה מותרת לחמייה
דעקרתה לנישואיה והיא כמפוסת בנו ומותרת לו. אכל מת בנו
בעלה הראשון ומייאנה ציקת יבס אע"ג דנשואין קמאי עקרה
אסורה לאציו. אלתא משעת נפילה כלתו היא משעה שנפלה להתייבס
ועוקקה ליבס מחמת נישואין הראשונים נראים אחת נישואין
גמורים למיהו אשת המת וכלתו של זה: ה"ג. צרת ערוה משעת
נפילה שנוקקה הבת ליבס (ל' למאן צו מחמת קידושי ראשון נראים
נישואים גמורים למיהו אשת המת וצרתה צרת הבת ואי שרית ליה
אחי למישרי צרת הבת בעלמא: **מתני'** **שש עריות**. יש שחמורות
מאלו ומיהו חומר שלהן שנושאות לאחרים ואין יכולין להנשא לאחיו
מאציו ואס מתו בעליהן שהן (י) נכריות אכל זה לרוסיין מותרות
להנשא לזה: **אמו**. אינה יכולה להנשא לאחיו של זה מאציו שהרי
היא לו אשת האב וכן אשת האב ואחות אציו (ט) ואשת אחיו מאציו
שהיו לו זנים ואשת אחי אציו כולן אסורות לאחיו מאציו כסס
שאסורות עילי ואין בהן ז' ייבוס על זה לעולם ואס נישואו לאחרים
ולחס נשים אחרות ומתו מותרות לישא לזה שאין צרת ערוה אסורה
אלא כשנפלה לייבוס עם הערוה פעם אחת שכיון שפטרה לצרת
ערוה עמדה עולמית בציסור אשת אח שיש לה זנים: צ"ש
מתירי. צרת ערוה להתייבס לאחיו דלית להו הך דרשא דלצורז:

ל' לעיל ג' ב' לקמן ל'
א וי"ל את אשתו;
ד [לקמן ל' ב' ס' ג' שכתב צ'
וש"י ותי' חוס' מכות
עה: ד"ה [גדל' א' ו] גס
עיבובין ע' ר"ש ל': לב.
מכות מ'. ויריות ב';
ו [לקמן קו': א] ח לקמן ק'
קידושין מה ע"ש, ט' לעיל ג'
י. לקמן קו': א' ו [לעיל ג':
י. א' ט' ו [לעיל ט' לקמן כ'.
עלות פ"ד מ"מ, ט' י"א
כמ"ה, ט' דף קו': א' ו לעיל
ה.

גליון הש"ס

גבי' רב אשי אמר סברא
היא. ע' לעיל דף ב'
ע"א מדי' עד סוף:
שם נשואין הראשונים
כפ"ל' לקמן דף כ'
ע"ג: שם ח"ג משעת
נפילה. ע"ין לקמן דף כט
ע"א מדי' א' כרימי אלעזר:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ונכנס וכו'
על זה הראשונה דהיא להו
צרת: (ב) ד"ה למאמרו וכו'
צפ' ר"ג דצריכה:
(ג) ד"ה הכא נמי וכו' ליבס
והצריכה למאן צו:
(ד) ד"ה שש וכו' שתי
נכריות אכל זה: (ה) ד"ה
אמו וכו' ואחות אציו
ואחות מאציו ואשת
אחי: (ו) תוס' ד"ה רוב
וצד וכו' ומיהו זמן
איחא מדפרקי:

מוסף רש"י

לצורז. צרות הרבה
משמע, מכלל כתיב לצור
(יעיר ג'). ובכנס
המגרש ומת. ומותרת זו
לתייבס, שהרי עד שאלה
כנסה גירש את הראשונה
שהיא ערוה ולא היתה
צרתה מעולם (דקטון ל').
הב"ח. קשה אהדדי ב"ק
מו: מחבורת שתי.